

tiania/Oslo 1914–1940, sjeflege der fra 1929, har imidlertid sin del av den forskningsmessige suksessen. Man visste fortsatt ikke hva det antiskorbutiske prinsippet egentlig var. Fürst presenterte et arbeid om dette i 1909 og disputerte i 1912 på eksperimentelle studier av antiskorbutisk effekt. Fürst studerte også C-vitaminsyntesen i planter.

Fürsts bakgrunn var medisinsk eksamen fra 1897, kandidat-tjeneste ved Rikshospitalet m.v., før han åpnet praksis i Kristiania i 1899. Dette var kombinert med sykekasselegevirksomhet, jobb som lege ved Anne Kures Hotel fra 1904, men – vitenskapelig viktigere – også som vitenskapelig konsulent ved Freia Chocolate-fabriks forsøks- og kontrollaboratorium.

Fürst begynte ved Fysiologisk Institutt i 1906, var ved Hygienisk Institutt 1908–1910, så var det tilbake til Rikshospitalets medisinske avdeling B, inntil han ble overlege på Lovisenberg i 1914. Fürst hadde studert ernæring i Berlin i 1908 og 1910, men som Lovisenberg-lege hadde han et annet anliggende da han dro ut på omfattende europeiser 1919–1922. Lovisenberg sto foran store utbyggingsplaner, og Fürst studerte sykehusbyggeri for å få de nyeste erfaringer med i planleggingen. Selskabets maleri av Valentin Fürst er fra 1937 og utført av Per Lund.

Fürst-navnet forbindes nok i dag først og fremst med Fürst Medisinsk Laboratorium, grunnlagt i 1950 av hans sønn Valentin Fürst (1907–1988).

Johan Martin Holst (1892–1953) (57), medisinsk eksamen 1916, hadde en ganske mangfoldig klinisk tjeneste innsiktet mot kirurgien, før han i 1923 mer eller mindre slo rot i det kirurgiske miljøet

på Rikshospitalet. Han var professor i kirurgi fra 1930 til han døde 61 år gammel i 1953.

Holst hadde doktorgrad på strumasykdommens patogenese (1924) og var opptatt av å utvikle metoder for operativ behandling både av struma og av fordøyelsesykdommer og lungetuberkulose.

Under borgerkrigen i Finland i 1918 deltok Holst i den såkalte norske ambulanse. Under den annen verdenskrig var han aktiv som sanitetssjef, men måtte flykte til England, der han var sanitetssjef 1941–1945.

Holst var redaktør for *Magazinet* 1927–1930 og formann i Selskabet 1936–1938. Selskabets maleri av Holst er en kopi av et maleri av Henrik Sørensen (1882–1962), utført i 1955 av signaturen MS.

Selskabets voktere

Bergenseren **Johan Herman Krohn Hopstock** (1854–1911) (58) hadde medisinsk eksamen fra 1879. Etter diverse legejobber begynte han som praktiserende lege i Kristiania i 1881. Han hadde sykehusvikariater, vikarierte også innen undervisning, arbeidet som sykekasselege, lege ved Nationaltheateret m.v. Også han var på lange utenlandsreiser i faglig øyemed.

Årsaken til at han har sitt maleri i Selskabet, er sannsynligvis hans innsats som foreningsmann. Han var meget opptatt av Selskabets ve og vel. Han var forretningsfører fra 1897 til han døde i 1911.

⑤⑦ *Johan Martin Holst (1892–1953) malt av Henrik Sørensen (1882–1962), kopi signert MS*

Især var Hopstock interessert i Selskabets portrettsamling. Frederik Grøn skriver om ham at han ikke skydde anstrengelser eller bryderi for å komplettere malerisamlingen. At han lyktes med dette, bevises av at ganske mange av maleriene i samlingen nettopp er kommet inn i den perioden Hopstock var aktiv i Selskabet.

Selv ble Hopstock portrettert av Asta Nørregaard (1853–1933) og bildet er fra 1912, året etter hans død.

I Selskabets malerisamling finnes også et bilde av **Gunnar Spone Amundsen** (1858–1932) ⑤⑨, cand. med. fra 1883. Han ble etter legetjeneste ved Rikshospitalet og i Sandefjord kommunelege i Nes på Romerike, før han ble praktiserende hudspesialist i Kristiania. Han hadde studert dermatologi Berlin og Wien. Han var også i København og London for å studere behandling av rusmisbruk med tanke på å overføre slik behandling til norske forhold, men det ble det ikke noe av. Amundsen var en praktisk mann. I 1888 stiftet han f. eks. Nes telefonselskap og ledet dette i tre år.

Fra 1916 og til han døde i 1932 var Amundsen forretningsfører i Det norske medicinske Selskab. Dette var ikke lett, for økonomien var problematisk og ambisjonene høye. Han var realistisk og forsiktig og strittet sterkt imot Selskabets avgjørelse om å kjøpe eiendommen Drammensveien 80 ved Skarpsno til nye lokaler, en nybarokk, pompøs villa som nå (2012) er residens for den franske ambassadør. Eierskapet ble en kort og mislykket affære. Amundsen hadde rett i sine betenkeligheter. Amundsen er malt av Carl Bonnevie.

⑤⑧ *Johan Herman Krohn Hopstock (1854–1911) malt av Asta Nørregaard (1853–1933)*

⑤⑨ *Gunnar Spone Amundsen (1858–1932) malt av Carl Bonnevie*

⑥⑩ *Emil Ferdinand Rode (1852–1921) malt av Eilif Peterssen (1852–1928)*

Fødselshjelpen vokser seg stor

På slutten av 1700-tallet, da det offentliges ansvar for folkehelsen vokste rundt om i Europa, var det stor interesse for fødselshjelp. Fødselskomplikasjoner ga stor mødredødelighet, og spedbarnsdødeligheten var skremmende høy. Norske jordmødre ble sendt til København for opplæring ved den nye Fødselsstiftelsen som var opprettet der i 1761. I 1815 ble det bestemt at vi skulle få jordmorutdanning også i Norge, og fra 1818 var det undervisning ved Fødselsstiftelsen i Kristiania. Dette var for øvrig den første formelle utdanningen som kvinner kunne ta i Norge, og den første utdanningen i et helseyrke i tillegg til legene. Ved universitetet var kirurgen Thulstrup ② også professor i fødselsvitenskap.

Faget fødselsvitenskap var imidlertid knyttet sammen med kirurgien, og svært mange leger var, uansett senere karrierevei, innom Fødselsstiftelsen. Dette gjaldt også for dem som var aktive i Det norske medicinske Selskab. Noen drev privat praksis. En av disse har sitt portrett i Selskabets samling, nemlig **Emil Ferdinand Rode** (1852–1921) ⑥⑩, medisinsk eksamen fra 1877 og vinner av Kronprinsens gullmedalje i 1886 for besvarelse av en prisoppgave med tittelen *De Forandringer, som Genitalia undergaar efter en Fødsel, og Betydningen af samme ved retsmedicinsk Undersøgelse*. Han hadde personlig en smertelig erfaring fra sitt fagfelt. Hans kone døde 28 år gammel i barselseng av uterusruptur komplisert med bukhinnebetennelse.

Rode hadde i sine yngre år, i likhet med de fleste kolleger, en allsidig legetjeneste ved sykehus og praksis rundt om i landet, blant annet som fiskerilege. Han reiste flere ganger til utlandet for å